

Raniżowskie

Wieści

Nr 11 (33)
Listopad 1999
Cena 1,00 zł.

serce i myśl

*kiedy zamkną nad nami ziemię
kluczem
mogilnego krzyża
nikt się po nasze serce
nigdy nie będzie schylał
wszystkim będzie niepotrzebne
choć czasem - po śmierci
płonie i świeci
jak dalekie
gwiazdy srebrne
i choć czasem ktoś wzniesie
ku niemu swe oczy
to jednak mu serce żywiej nie zabije
i nie odczuje
żadnej tęsknoty
wszyscy wolą nasze myśli
bo są one dla jednostek
skrzydłami okrętem radością szczęściem
a dla społeczeństwa
cegłą każdego dnia
którą
można położyć
w budujący się gmach
cywilizacji*

Jan Pocek

W NUMERZE: *Z PRAC RADY GMINY**ROZBUDOWA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W MAZURACH**URURUCHOMIENIE GAZOCIĄGU W RANIŻOWIE* *LEŚNICZÓWKA 99* *STATYSTYKA DEMOGRAFICZNA ZA III KWARTAŁ**KULTURA LUDOWA W CZORAJ I DZIŚ* *TAŃCZĄCY MAZURZANIE* *ZASTOSOWANIE ZIOŁ* *ZALECENIA ROLNICZE**KALENDARZ BIODYNAMICZNY* *OGŁOSZENIA* *ZAKOŃCZENIE SEZONU PIŁKARSKIEGO* *KAZIMIERZ WIĄCEK NIE ŻYJE**TERMINARZ KINA KUJAWIAK* *PRZYSŁOWIA I PROGNOZY*

Z PRAC RADY GMINY

XIV sesja Rady Gminy

W dniu 28 października 1999 roku o godzinie 9⁰⁰ na XIV sesji zebrała się Rada Gminy w Ranizowie. Na początku wójt Henryk Bajek złożył sprawozdanie z bieżącej działalności Zarządu Gminy za okres od 1 września do 22 października. W wymienionym okresie na terenie gminy wykonano między innymi:

- odbiór końcowy Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Woli Ranizowskiej z wyposażeniem sal lekcyjnych,
- prace przy odbiorze gazociągu w Ranizowie i dokonano jego zagazowania - tym samym zakończono jego budowę,

Tablica informacyjna na placu budowy gminnej oczyszczalni ścieków w Ranizowie - Borkach

Plac budowy gminnej oczyszczalni ścieków w dniu 3.11.1999r.

- oświetlenie uliczne w Ranizowie na Zagrodach, na Ługach i koło hydroforni oraz w Woli Ranizowskiej - Pozduci,
- nawierzchnię tłuczniową drogi powiatowej w Posuchach - Turce wraz z rowami odwadniającymi,
- pogłębienie rowów odwadniających przy drodze w Mazurach,
- odcinek 250 m nawierzchni asfaltowej w Woli Ranizowskiej - Pozduci,
- chodnik w Ranizowie - Piaskach,
- instalację centralnego ogrzewania i ciepłej wody w budynku Przedszkola w Ranizowie,
- sieć gazową w Woli Ranizowskiej, Porębach Wolskich i Korczowiskach; obecnie trwają prace inwentaryzacyjne i odbiorcze przed zagazowaniem,
- akcję "Oczyszczania Gminy" - drugą w tym roku,
- przeprowadzono dwa przetargi na wy-

łonienie wykonawcy projektu rozbudowy Szkoły Podstawowej w Staniszewskim,

- w drodze przetargu wyłoniono wykonawcę chodnika i parkingu z kostki w centrum Ranizowa. Jest nim Przedsiębiorstwo "EXBUD", które te prace wykona za kwotę 34.000 zł.,
- poszerzono drogę gminną dojazdową do osiedla za Urzędem Gminy z posesji p. Władysława Bąka, który pas szerokości 1 m nieodpłatnie przekazał na powyższy cel,
- adaptację kotłowni w remizie OSP w Ranizowie z ogrzewania węglowego na gazowe.

Ponadto zgodnie z harmonogramem przebiegają prace przy budowie oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w Ranizowie. Tym samym spełnione zostały wymogi w celu uzyskania w br. dotacji z programu INRED w wysokości 184.000 zł., z rezerwy budżetu państwa

Przebudowa chodnika dla pieszych w centrum Ranizowa.

poprzez UKIE w wysokości 200.000 zł. oraz od Wojewody w wysokości 40.000 zł. - razem 424.000 zł.

Przy budowie kanalizacji do końca października położono 9 km rur kanalizacyjnych o średnicy 160 - 225 mm. Na tę inwestycję jeszcze w br. gmina planuje otrzymać dotację z ARiMR z Warszawy w wysokości 299.000 zł.

Następnie radni przystąpili do powołania Komisji Rodziny, Zdrowia i Spraw Socjalnych. W jej skład weszli: radny Jan Adamczyk - przewodniczący, radny Czesław Malita, radny Tadeusz Sondej, spoza Rady: Stanisława Stec, Stefan Chudzik, Grażyna Mazur.

Zmieniono również nazwy innych komisji Rady. I tak:

- Komisja Budżetu, Finansów, Planowania i Przemysłu przyjmuje nazwę Komisja Budżetu, Finansów, Planowania, Przemysłu, Handlu i Usług.
- Komisja Zdrowia, Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Socjalnych przyjmuje nazwę Komisja Oświaty, Kultury i Sportu.
- Komisja Rolnictwa, Leśnictwa, Handlu i Usług przyjmuje nazwę Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska.
- Komisja Bezpieczeństwa Publicznego, Ochrony Przeciwpożarowej i Ochrony Środowiska przyjmuje nazwę Komisja Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Przeciwpożarowej.

Z kolei radni dokonali zmian w składach osobowych komisji. Z Komisji Oświaty, Kultury i Sportu odwołano

Kuchnia w nowym budynku Szkoły Podstawowej w Woli Ranizowskiej wraz z panią Bożeną Majcher przygotowującą posiłki dla uczniów.

p. Grażynę Mazur a w jej miejsce powołano p. Zofię Suską. Ze składu Komisji Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Przeciwpożarowej oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odwołano p. Tadeusza Bajka a powołano p. Roberta Gacka.

Z kolei Rada w głosowaniu tajnym dokonała wyboru ławników ludowych i członków kolegium do spraw wykroczeń na kadencję 2000-2004 r. Na ławników do Sądu Rejonowego w Kolbuszowej wybrano:

- do orzekania w sprawach ogólnych - p. Jan Niemczyk oraz p. Stanisław Małek z Ranizowa,
- do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - p. Stanisława Stec z Woli Ranizowskiej,

Na członków Kolegium do Spraw Wykroczeń przy Sądzie Rejonowym w Kolbuszowej wybrano p. Wandę Nogę z Ranizowa, p. Józefa Rembisza z Woli Ranizowskiej i p. Józefa Sudoła z Ranizowa.

Po tym Rada Gminy po raz pierwszy skorzystała z uprawnień ustawowych (art. 18, ust. 2, pkt.14 ustawy o samorządzie gminnym) i podjęła uchwałę o treści następującej: **"W uznaniu nieocenionych zasług dla Polski i Świata nadaje się Jego Świętobliwości Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II tytuł Honorowego Obywatela Gminy Ranizów"**.

Z kolei Rada Gminy podjęła jeszcze kilka uchwał w sprawie zmian w budżecie gminy Ranizów.

Opr. Stanisław Samojedny

Lekcja historii prowadzona przez panią mgr Grażynę Wyka w klasie gimnazjalnej w Woli Ranizowskiej, w nowym budynku szkolnym.

Oczyszczanie gminy

Po raz drugi w tym roku Zakład Gospodarki Komunalnej w Ranizowie przeprowadził w dniach od **27.09. do 8.10.1999 r.** akcję "Oczyszczana Gmina". W jej wyniku zebrano 14.350 kg złomu oraz 53 m³ śmieci. Kosztowała ogółem 3.382 zł., z tego transport 2.534 zł. i utylizacja śmieci 848 zł. Za sprzedany złom uzyskano kwotę 1.005 zł. A zatem faktycznie poniesione koszty akcji to 2.377 zł.

(sas)

Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Mazurach

O prowadzonej inwestycji z dyr. Markiem Wiąckiem rozmawia Stanisław Samojedny

- Jakie były początki szkolnictwa w Mazurach?

⇨ Początek funkcjonowania Szkoły Podstawowej w Mazurach datuje się na koniec XIX wieku. Wcześniej dzieci uczyły się "pokątnie" w prywatnych domach poszczególnych mieszkańców. Nauka odbywała się u jednego gospodarza przez jakiś czas, potem u następnego itd. Obowiązkiem jego było zapewnić wikt

kupiło się grunt pod potrzeby szkoły, potem przystąpiono do wykonania dokumentacji, następnie rozglądaliśmy się za wykonawcą. Można powiedzieć, że rok 1996 był tym konkretnym początkiem rozbudowy. Wtedy to wystąpiono z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę. Dokumentację wykonał zespół architektów z Kolbuszowej za kwotę 47.000 zł. po przeprowadzeniu czterech

przetargów. Wcześniejsze oferty opiewały na kwoty ok. 100.000 zł. Projekt był gotowy na wiosnę 1997 roku. Jesienią 1998 roku wykonano fundamenty - wykonała to firma z Kolbuszowej p. Adama Tarnowskiego. Nie było w tym roku środków, aby budowę kontynuować. Całość rozbudowy została podzielona na 2 etapy: najpierw część socjalno-dydaktyczna a potem sala gimnastyczna z zapleczem. Obecną część budowy prowadzi firma miejscowa p. Edwarda Ciemielewskiego z Woli Raniżowskiej. Prace posuwają się sprawnie, wmurowanie kamienia węgielnego miało miejsce w dniu 31 lipca

Plac budowy Szkoły Podstawowej w Mazurach.

i mieszkanie nauczycielowi, który wówczas uczył. Obecny budynek szkoły został wybudowany w 1910-11 roku za czasów panowania cesarza Franciszka Józefa i przy zaangażowaniu jej pierwszego kierownika p. Jana Świątka (jest pochowany na cmentarzu w Raniżowie). Kolejny etap to rozbudowa w latach 60-tych za czasów kierownika p. Jana Jagodzińskiego. Dobudowano wówczas dwie klasy od strony ulicy.

- Co złożyło się na podjęcie decyzji o obecnej rozbudowie budynku szkolnego?

⇨ Warunki pracy dotychczasowe są dość trudne. Może na zewnątrz wydaje się, że budynek jest ładny, murowany, jednak brakuje zaplecza socjalnego: ubikacji, szatni czy kuchni, w której można by przygotowywać posiłki. Inicjatywa rozbudowy szkoły pojawiła się na początku lat 90-tych, przy czym wówczas wprowadzenie takiej inwestycji było dość trudne - w tym czasie była prowadzona już rozbudowa Szkoły Podstawowej w Woli Raniżowskiej. Niemniej zaangażowanie mieszkańców wsi było bardzo duże i stopniowo krok po kroku czynione były starania, aby tą inwestycję wprowadzić. Początkowo wy-

1999 roku, na dzień dzisiejszy, tj koniec października mamy już drugi strop. Widząc ogromne postępy prac zwróciliśmy się do Zarządu i Rady Gminy o przydział dodatkowych środków na wykonanie więźby dachowej i pokrycia. Mamy obiecane środki w wysokości 50.000 zł. i przy sprzyjających warunkach atmosferycznych sądzę, że prace zaplanowane zostaną w tym roku wykonane.

- Jaki jest udział mieszkańców wsi w prowadzonej inwestycji?

⇨ Budowa jest prowadzona sposobem gospodarczym przy bardzo dużym zaangażowaniu mieszkańców. Na taki sposób budowy wpłynął fakt, że nie dysponowaliśmy wystarczającymi środkami. Tak się składa, że Mazury posiadają dość bogate mienie wiejskie (las) i za przyzwoleniem społeczności lokalnej prowadzona jest jego sprzedaż z przeznaczeniem na potrzeby budowy szkoły. Od początku budowy, tj. od prac fundamentowych z tego tytułu pozyskano około 100.000 zł. (jeden miliard starych złotych). Również ogromne jest zaangażowanie mieszkańców przy pracach pomocniczych. Do dnia dzisiejszego ludzie przepracowali około 250 roboczodnió-

wek ("na okrągły zegar"): przy pracach przygotowawczych pod wykonanie fundamentów i obecnie jako pomocnicy na budowie przy robieniu zaprawy, padawaniu materiałów do budowy itp. Łącznie daje to około 120.000 zł., co stanowi około 50% kosztów całej inwestycji. Nie są to wszystkie nakłady mieszkańców, doliczyć należałoby także pracę ciągników, betoniarki, windy, które mieszkańcy bezpłatnie użyczyli na potrzeby budowy. Mazury są specyficzną miejscowością. Mieszkańcy chętnie angażują się do wszelkich prac na rzecz swojej wsi. Mogą być wzorcem dla innych miejscowości z terenu gminy. Wynika to chyba ze świadomości, że Mazury jako mała miejscowość, ma małą siłę przebicia, choćby w Radzie Gminy (tylko dwóch radnych), i jeśli nie będzie własnego zaangażowania, nikt inny nie przyjdzie i tego nie zrobi. A zawsze wkład własny jest poważnym argumentem w negocjacjach. Mam nadzieję, że szkoła będzie taką inwestycją, która zjednoczy mieszkańców do dalszych prac. Pracują również ci, którzy obecnie nie mają dzieci w szkole. Wszak inwestycja nie będzie służyć na kilka lat, ale znacznie dłużej. Zdają sobie sprawę, że budują również dla przyszłych pokoleń. Pracują nawet tacy ludzie, którzy aktualnie nie mieszkają w Mazurach.

Zawiązał się Społeczny Komitet Rozbudowy Szkoły Podstawowej w Mazurach, do którego początkowo weszło ponad dwadzieścia osób. Jednak stwierdzono, że mniejsza liczba będzie bardziej operatywna i obecnie jego skład tworzą: sołtys Ludwik Korzenny, dyr. Marek Wiacek, Jan Adamczyk, Stanisław Beskur, Stanisław Jurek, Stanisław Sobuś, Roman Partyka, Józef Fila, Jan Suski, Bogdan Mul.

- Kiedy planowane jest zakończenie pierwszego etapu?

Budowa widziana od strony kościoła parafialnego w Mazurach.

Termin zakończenia pierwszej części inwestycji zależy od wielu czynników: zaangażowania mieszkańców, życzliwości Rady Gminy. Życzyłbym sobie i byłoby to piękne, gdyby oddanie budynku odbył o się na 1 września 2001 roku. W przyszłym roku chcielibyśmy wykonać część prac instalacyjnych i stolarkę. Na drugi etap, tj. salę gimnastyczną z zapleczem sądzę, że środki będzie można łatwiej pozyskać ze źródeł pozagminnych.

W ostatnim czasie przy prowadzeniu budowy należy również docenić przychylność Gminy, która wysłała pracowników robót publicznych. Ich zaangażowanie w pracę też było duże. Wypada w tym miejscu podziękować Wójtowi i Kierownikowi Zakładu Gospodarki Komunalnej, którzy wyrazili zgodę na bezpłatne przetarcie drewna w tartaku komunalnym a p. Janowi Beźwowskiemu z firmy "Las-Pol" za bezpłatny transport z lasu wiejskiego do tartaku. Wymienić należy ks. proboszcza Wiesława Dopartę, który umie zachęcić parafian do tej pracy i błogosławi tym wszystkim, którzy ją wykonują, jak również Prezesa GS w Ranizowie Marka Smolaka, rozumiejącego potrzeby inwestycji.

- Dziękuję za rozmowę i życzę zrealizowania wszystkich zamierzeń.

Zarząd Gminy Ranizów ogłasza przetarg nieograniczony

na wybór wykonawcy **więzby dachowej drewnianej** wraz z pokryciem i obróbkami blacharskimi na budowanym segmencie dydaktyczno-administracyjnym Szkoły Podstawowej w Mazurach, gm. Ranizów. Oferty należy składać w sekretariacie UG w Ranizowie do dnia 17.11.1999 r. do godz. 9³⁰. Otwarcie ofert w obecności oferentów nastąpi 17.11.1999 r. o godz. 10⁰⁰ w sali nr 1 w Urzędzie Gminy w Ranizowie. Specyfikację istotnych warunków zamówienia można uzyskać w UG, pok. nr 23. Wadium w wysokości 600 zł. należy wpłacić gotówką lub czekiem potwierdzonym w kasie UG wyłącznie w dniu przetargu do godz. 9³⁰ lub przelać na konto nr 91810007-130-36000-01 BS Ranizów.

Leśniczówka' 99

W niedzielę 17 października około godziny 13 w budynku gospodarczym Leśnictwa Poręby Wolskie wybuchł pożar. Poinformowane o tym Powiatowe Stanowisko Kierowania zadysponowało do akcji jednostki OSP Raniszów i OSP Posuchy.

W wyniku niesprzyjających warunków atmosferycznych (kierunku wiatru) ogień przerzucił się na las. Na widok dużego dymu nad Leśnictwem na miejsce udała się miejscowa OSP. Dowódca OSP Raniszów st. ogn. Ryszard Kawalec widząc rozmiary pożaru prosi PSK o dodatkowe siły i środki. Dyżurny do akcji dysponuje JRG Kolbuszowa, OSP Siedlanka, OSP Nowa Wieś, OSP Mazury. Tymczasem ogień zagroził już kilkunastohektarowemu młodnikowi. Na miejsce pożaru udaje się również z-ca dowódcy JRG PSP Kolbuszowa asp. Wiesław Rymanowski, który po przeprowadzeniu rozpoznania powiadamia PSK o sytuacji i prosi o dysponowanie dalszych sił i środków. Dyżurny PSK do akcji wysyła: OSP Wola Raniszowska, OSP Dzikowiec, OSP Niwiska oraz OSP Majdan Królewski, OSP Huta Komorowska, OSP Zielonka, drugą drużynę OSP Raniszów, OSP Korczowiska i OSP Staniszweskie. Te trzy ostatnie jednostki otrzymały zadanie utworzenia punktu czerpania wody przy moście na rzece Zyzodze w Woli Raniszowskiej z zadaniem uzupełniania wody innym jednostkom, których zadaniem było dowożenie wody na miejsce pożaru. Po około 2 godzinach sytuacja została opanowana i pożar ugaszono.

Na szczęście były to tylko ćwiczenia mające powyższy przebieg, które odbyły się pod kryptonimem "Leśniczówka 99" w miejscowości Poręby Wolskie.

Głównym celem wspólnych ćwiczeń było doskonalenie współpracy pomiędzy jednostkami z powiatu kolbuszowskiego włączonymi do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz Policją podczas prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych przy pożarach dużych i bardzo dużych oraz dostarczanie wody na duże odległości.

Kierownikiem ćwiczeń był z-ca Komendanta Powiatowego PSP w Kolbuszowej mł. kpt. inż. Marek Babula. Obserwatorami byli: kpt. inż. Ireneusz Szpyrka - przedstawiciel Komendanta Wojewódzkiego PSP w Reszowie, st. kpt. mgr Józef Halat - Komendant Powiatowy PSP w Kolbuszowej, inż. Kazimierz Kret - Dyrektor Wydziału Organizacyjnego Starostwa, podinsp. mgr Witold Bator - Komendant Powiatowy Policji, mgr Stanisław Kosiorowski - Prezes Zarządu Powiatowego ZOSP w Kolbuszowej, p. Robert Trentowicz - inspektor

Ochrony Ludności Starostwa, p. Henryk Bajek - Wójt Gminy Raniszów, druh Adam Woś - Prezes Zarządu Gminnego ZOSP w Raniszowie, p. Jerzy Krudysz - leśniczy Leśnictwa Poręby Wolskie.

Ostatnim akcentem przeprowadzonych ćwiczeń była ocena przez kpt. Ireneusza Szpyrkę i st. kpt. Józefa Halata, którzy bardzo wysoko ocenili poziom wyszkolenia członków OSP, utrzymanie i sprawność sprzętu będącego na wyposażeniu jednostek oraz fakt osiągnięcia zamierzonego celu taktycznego. Na zakończenie wszyscy stra-

Wozy bojowe OSP Raniszów i OSP Posuchy przed leśniczówką w Porębach Wolskich.

St. ogn. Ryszard Kawalec z OSP Raniszów (z lewej) przekazuje kierownictwo akcji asp. Wiesławowi Rymanowskiemu z JRG Kolbuszowa.

Zbiórka po zakończeniu ćwiczeń i podsumowanie.

zacy i obserwatorzy zostali gościnnie przyjęci przez druhow z jednostki OSP Poręby Wolskie.

Organizatorami "Leśniczówki 99" byli: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej, Zarząd Gminny Związku OSP w Raniszowie oraz Zarząd Powiatowy Związku OSP w Kolbuszowej.

asp. szt. Krzysztof Gut

Wiesław Motylski z PSP Kolbuszowa podczas gaszenia pozorowanego pożaru lasu.

Tańczący Mazurzanie

Zespół z Mazurów w październiku podjął się dość trudnego i pracochłonnego zadania: odtworzenia tradycyjnych tańców lasowiackich wkomponowanych we fragment większej całości. A to w związku z XV Ogólnopolskim Konkursem Tradycyjnego Tańca Ludowego, który odbył się w dniach 16-17 października 1999 r. w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie.

W scenografii wiejskiej chaty, gdzie zebrali się kumy, aby sobie pośpiewać, rodzi się pomysł, by sobie przy tym trochę potańczyć. Zaprasza się więc wiejskich muzykantów, którzy im przygrywają. Gospodarze, którymi są w tym przypadku Jan Adamczyk, Józef Fila i Henryk Makusak, biorą to tańca gospodynie i prezentują polkę, polkę krzesaną i oberka. Przeplatane jest to przyśpiewkami weselnymi. Tak to zostało przedstawione na deskach WDK 16 października. Za swój występ zespół otrzymał wyróżnienie.

Przygotowaniem inscenizacji zajęła się p. Jolanta Dragan - instruktorka zespołu. Pomocy finansowej udzielił Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Raniszowie.

Nadmienić należy, że w konkursie wzięło udział 7 zespołów i 20 par tanecznych z całej Polski.

(sas)

Kultura ludowa wczoraj i dziś. (szkic)

Piotr Sarzyński w artykule pt. "Żegnaj Konopielko"¹⁾ pisze, że kultura ludowa umarła. Odeszła bezpowrotnie w przeszłość tak, jak wcześniej kultura rycerska, sarmacka czy ziemiańska. Właściwe miejsce dla niej dziś to muzeum etnograficzne, skansen, izba pamięci. Zaś termin folklor potrzebny jest do rekonstrukcji historii, a w niej do opisu rzeczywistości.²⁾

Wprost przeciwny sąd w tej sprawie można przytoczyć w słowach Rocha Sulimy, że "Przejawy ludowej kultury nie słabną, ale wciąż zadziwiają swoją żywotnością. Postawę taką na serio - reprezentuje wielu badaczy"³⁾. Duchowa kultura ludowa w ogóle, w szczególności zaś na terenie dawnej Puszczy Sandomierskiej, zwłaszcza w naszych okolicach, jest bogata. Składa się bowiem z bardzo wielu treści. W jej skład wchodzi:

1. Wiedza ludowa:
 - a) meteorologia i metrologia,
 - b) lecznictwo ludowe,
 - c) magia i demonologia,
 - d) onomastyka (antroponimia i toponimia),
 - e) zjawiska językowe.
2. Sztuka ludowa:
 - a) plastyka,
 - b) sztuka użytkowa.
3. Literatura ludowa:
 - a) teksty związane z kalendarzem obrzędowym,
 - b) folklor dotyczący dziecka,
 - c) teksty związane z obrzędami rodzinnymi,
 - d) pieśni: balladowe, religijne, miłosne, społeczne,
 - e) legendy i podania topograficzno-historyczne,
 - f) podania, gawędy ludowe, powiastki dydaktyczne,
 - g) baśnie i bajki zwierzęce,
 - h) przysłowia i zagadki,
 - i) współczesne piśmiectwo chłopskie,
 - j) inne zjawiska folklorystyczne,
4. Folklor muzyczny.

Geneza i charakter folkloru

Nas tutaj interesuje najbardziej problematyka folkloru. Jest ona jednym z głównych działów twórczości ludowej. Folklor - angielskie słowo folk - lore znaczy odrębną kulturę umysłową ludu. Zostało wprowadzone do terminologii naukowej przez Thomsona. Folklor jest sztuką synkretyczną. Zawiera w sobie elementy słowne, taneczne i muzyczne. Zawsze ma charakter okolicznościowo-przygodny. Posiada wiele rodzajów i gatunków. Ekspozuje pieśni miłosne i zalotne, junackie, społeczne, patriotyczne, historyczne i wiele innych. Ze względu na formę podawczą może stanowić głęboką lirykę (uczucie - przeżywanie) lub też epikę (bajka, baśń), w których przeważa fantastyka, cudowność. Utwory takie stanowią wartości ogólnoludzkie. Jedynie ich treść może być umiejscowiona w odpowiedniej okolicy.

Obok wymienionych gatunków do folkloru zaliczamy podania, które są niepisaną historią ludową. Zawsze w nich występuje czas teraźniejszy, a perspektywa zamierzchłej przeszłości zaakcentowana jest w sposób symboliczny, np. przy pomocy zwrotów: "za dawnych czasów". W podaniu, podobnie jak w baśni rzeczy-

wistość łączy się z krainą fantazji w jeden wspólny świat zamieszkały nie tylko przez ludzi, ale też przez duchy, zjawy, strachy, krasnoludki, olbrzymy, węże itp. W dalszej kolejności utworami folklorystycznymi są legendy spokrewnione nieco z podaniami, ale różniące się od nich tematem i głównym bohaterem. O ile bohater podania to świecki człowiek, o tyle legendy opiewają dzieje biblijne i żywoty świętych. Ich źródłem są zazwyczaj apokryfy z artystycznej literatury hebrajskiej lub nawet Koranu. Najwięcej legend mówi o dziejach Chrystusa, Matki Boskiej i świętych. Folklor jako sztuka pierwotnie synkretyczna może być porównywana z dramatem, operą, filmem, czy widowiskiem telewizyjnym.

Dla badacza folklor jest rzeczywistością, którą cechuje brak logiki i obecność przeciwnych punktów widzenia. Istotą jest tu niebywała elastyczność, równowaga między potrzebą kontaktu i odosobnienia między wiedzą i niewiedzą, między prawdą i błędem, zastoje i odkrywaniem. Po prostu stanowi treść życia codziennego.⁴⁾ Folklor upraszcza rzeczywistość, tworzy symbole i znaki orientacji (czas, przestrzeń, bohater)⁵⁾ przy czym przestrzeń jest nieograniczona, zwłaszcza w bajce, a bohater przebywa w kilku królestwach, odbywa nawet podróże w zaświaty i nigdy się nie starzeje. Nie przeżywa rozterek, wewnętrznych kryzysów i konfliktów. Nie wie, co znaczy wolniej, szybciej, więcej, mniej. Jest wiązką ról. Bajkowe wydarzenia dzieją się w świecie nieograniczonych możliwości. Nie posiadają ciągów przyczynowo-skutkowych, dopuszczają zdarzenia nieprawdopodobne. Uruchamiają system motywacji nadprzyrodzonych (czarodziejskie przedmioty, ptaki noszące wieści i wróżby). Zawsze są jednak z góry zaprojektowane. Folklor jest o tyle sztuką ograniczoną, bo nie ma możliwości operowania czasem. Jednakże odzwierciedla kult ziemi - natury, a przez to jest manifestacją ludowej filozofii przyrody. W folklorze dostrzegamy takie pojęcia jak: biografizm, antropomorfizm, paralelizm i kontrastowość, autentyzm i erotykę. Ważną cechą tej sztuki jest obok symboliki i synkretyzmu momentalny sposób istnienia jej przekazów. Nie zna ono rewolucji estetycznych. Określa się ją jako ustność. Semiotyka wyróżnia cztery typy tekstów językowych: ustne, za pomocą pisma, za pomocą druku, za pomocą środków masowego komunikowania się. Tekst folklorystyczny może spełniać wiele funkcji. Być wzorem teraźniejszego zachowania i przyszłego modelu świata. Na temat powstania (genezy) folkloru są w nauce różne stanowiska. Stanisław Czernik w odkrywczym szkicu o ludowości Norwida pt. "Wygłos pierwszy", ogłoszonym w tomie pt. "Trzy zorze dziewicze"⁶⁾ pisze niejako o ponadnaturalnej istocie poezji ludowej. Zdaniem Norwida sztuka ludowa posiada boskie właściwości pierwotnej poezji ludu, prapoezji. "Technij było dziełem Boga". Stąd też poezja, czy raczej prapoezja, przede wszystkim zaś pieśń ludowa musiała zawierać słowo objawione, czyli właśnie ten "wygłos pierwszy", wspólnie dla całej ludzkości. Słowo bowiem podobnie jak chleb, ziemia, ogień i słońce jest archetypem, emblematem, znakiem żywiołu. Jakże to znamienne. Łączy się przecież z wierzeniami ludowymi, z najstarszą poezją zamówień i zaklęć, uroków i wróżb, egzorcyzmów, odwiecznie przestrzeganą tajną wiedzę czarodziejów pier-

1. Piotr Sarzyński, "Żegnaj Konopielko", Polityka, nr 23 z dnia 8 czerwca 1996 roku, s.46, 48.

2. Ibidem, s. 48.

3. Roch Sulima, "Folklor i literatura", LSW, Warszawa 1985, s. 353.

4. Podobny krąg zagadnień, a nawet tożsamy interesuje dziś tzw. socjologię fenomenologiczną, podejmującą problematykę z życia codziennego (Husserl, Simmel, Schutz).

5. G. Charbonier, "Rozmowy z Claude Levi Strausem", Warszawa 1968, s. 59,75.

6. Roch Sulima "Folklor i literatura", LSW, Warszawa 1985, s.349.

wotnych. W nich to bowiem przeważa chrześcijański kult królowej niebios, Matki Boskiej, który zapanował nad pogańską Chołdą⁷⁾. Widoczne to jest przede wszystkim w średniowieczu, gdzie chrześcijański kult gra poważną rolę w obrzędach religijnych, a także w magii zamówień i zaklęć. Taki rozwój pojęcia łączący stare wyobrażenia pogańskie z nowymi chrześcijańskimi dogadza i zastanej tradycji i polityce Kościoła⁸⁾.

Natomiast radziecki badacz genezę folkloru łączy zazwyczaj z kulturą społeczeństw pierwotnych (rodowo-plemiennych), a jego dalsze funkcjonowanie opiera o istnienie społeczności lokalnej, lokalnej kultury oraz kultur śródowiskowo-zawodowych⁹⁾.

A oto przykłady utworów folklorystycznych:

Na terenie Puszczy Sandomierskiej w przeszłości znajdowali się nielegalni myśliwi. Zwali się zwykle rabsicami. Nasze okolice również nie były wolne od nich. Mieli oni swój pacierz, który może jeszcze nie zniknął z pamięci naszym sędziwym już mieszkańcom.

"Pacierz rabsicki" (w: Karol Matyas, Lwowski przewodnik naukowy i literacki, Lwów, 1905, s. 50-63.)

Rabsic ci ja rabsic, po lesie poluję,
 Jak samę zabiję, w garnku ugotuję,
 A Żydowi sprzedam ze sarny koszulę,
 Za pieniądze kupię proch, śrutu i kule.
 Żeby mi nie brakło naboju żadnego
 Na samę, zająca, czasem na leśnego.
 Który główny rabsic, to zna sztuczki swoje,
 Ma on pomieszane z diabłami naboje.
 Nałogowy rabsic, jak dzikie stworzenie,
 On w Boga nie wierzy, w żadne przykazanie.
 Taki rabsic wcale o życie nie stoi,
 Wali w łeb leśnemu, grzechu się nie boi.
 Wychodzę ja z domu, wiem, gdzie święcia sukać.
 Najświętsza Maryja rac mnie zawdy bronić, oddalże
 Terena i jego strzał sielny, a obroń mnie, Panno,
 Aby nie był w swoim strzale melny.
 Poluję ja sobie, skóra na okfierce, oddal
 Złego wroga, a mnie dozwól Maryja polować.
 Ratowałaś Maryja budowy wszelakie, oddal
 Złego wroga i ratuj mnie teraz w tej ostatniej kwili,
 Zdrowaś Maryja, strzelże teraz mnie. Łuk mi
 Twój nie szkodzi. Najświętsza Maryja już mnie oswobodzi.

Tekst jest spójny artystycznie. Dwie pierwsze zwrotki są dość składne, napisane poprawną polszczyzną przedstawiają butnego, zdeterminowanego rabsica. O tyle drugie - dalsze strofy są stylizowane gwarowo. Są jakieś przegadane i stanowią modlitwę - prośbę do Matki Boskiej - Maryji o szczęście w życiu i w zawodzie rabsica.

W Polsce międzywojennej, a jeszcze wcześniej pod zaborem austriackim przeludnienie puszczańskiej wsi było ogromne. Dlatego zarówno mężczyźni, jak i kobiety z naszych stron, a przede wszystkim młode dziewczęta szły w sezonie letnim na tak zwany bandos do pracy do dworów ziemiańskich na Pomorzu i w Wielkopolsce, gdzie często właścicielami byli Niemcy. Ich los znalazł odbicie w literaturze pięknej. Pisze o tym między innymi Stefan Żeromski. Znalazły się w tej mierze również utwory ludowe. Jeden z nich przedstawiamy poniżej. Jest on nieco stylizowany na wzór pieśni robotników polskich w Niemczech, na tak zwanych saksach, gdzie "trzeba było robić, aż się skóra podrze".

„Boże, mój Ty Boże!” (pieśń bandoska)

Boże, mój Ty Boże, Boże mój jedyny!
 Wyprowadź mnie Boże z tutejszej krainy.
 Jak mnie wyprowadzisz - to na nasze pole,
 Tam się rozweseli smutne serce moje.
 Ujrzałam z daleka siwego konika.
 Do mojej rodziny serce mi przenika.
 Przenika, przenika w tej treszczowej ścianie.
 Ja ze świata jadę do mamy kochanej.
 Ja ze świata jadę, mama mnie witają.
 Witaj córko moja z dalekiego kraju!
 Witaj corko moja, witaj dziecię nasze,
 Coś tam używała przez tak długie czasy?
 Użyłam, użyłam jak rybka bez wody,
 Wszelkiej biedy, nędzy, wszelkiej niedogody.
 Jak my zajechali, to nam zimno było,
 chcieliśmy zapalić, to drzewa nie było.
 Żeby ja wiedziała, jak panom dokuczyć,
 Inspektorem orać, a polowym włóczyć,
 Inspektorem orać, gdzie najtwardsza rola,
 A polowym włóczyć, gdzie się perz wywala.
 Pieśń zalotna pamiętająca czasy gmin jednostkowych podczas autonomii Galicji i Polski niepodległej do roku 1935.

„Prosiłem rodziców”

Prosiłem rodziców,
 Rodzice mi mili,
 Żeby ładne dziewczę
 Kochać pozwolili...
 Ojciec się roześmiał,
 Matka odpowiada:
 Ładne dziewczę kochać
 To jest wielka zdrada.
 Poszedłem do wójta,
 Czeladnika gminy
 Pozwól dziewczę kochać
 Tak jak kocha inny.
 Wójt mi odpowiada:
 Nie wolno, nie można.
 Ładne dziewczę kochać
 To jest rzecz bezbożna.
 Poszedłem do księdza,
 Czcigodny kapłanie,
 Pozwól dziewczę kochać
 W takim jak ja stanie.
 Ksiądz mi odpowiada:
 Pijaku, gałganie,
 A czy znasz religię
 Szóste przykazanie?
 Poszedłem do Boga
 I proszę w pokorze,
 Pozwól dziewczę kochać
 Takie dla mnie zorze.
 Pan Bóg się roześmiał,
 Wszyscy święci w niebie,
 Przecież ja to dziewczę
 Stworzyłem dla ciebie.
 PS: Autor zna na pamięć i posiada w swoich zbiorach całą masę utworów ludowych o różnej tematyce. Stać go również na ich literacką i artystyczną interpretację, ale one raczej nadają się na publikację w osobnym zbiorze. Tutaj przytoczone przykładowo trzy teksty zostały podane bez głębszej analizy.

7. Stanisław Czernik, "Trzy zorze dziewczęce", Łódź 1968, s. 189-190.

8. Ibidem, s. 189-190.

9. W. Gusiew, "Estetyka folkloru", Warszawa 1974, s. 22-23.

W Raniżowie już się pali

Dnia 14 października 1999 r. w Publicznym Przedszkolu w Raniżowie uruchomiono urządzenia gazowe znajdujące się w kuchni.

Dokonano tego w obecności wykonawcy wewnętrznej instalacji gazowej p. Mariana Słuji, pracowników Zakładu Gazowniczego w Kolbuszowej oraz dyrektora Przedszkola Marii Pruś. Pierwszy płomień zapaliły Maria Pruś oraz Anna Mazgaj. Należy nadmienić, że tym samym zakończono budowę gazociągu w miejscowości Raniżów.

18 października uruchomiono piec gazowy dwufunkcyjny - do centralnego ogrzewania i do ciepłej wody. Dokonał tego pracownik zakładu NESO-ASTER z Rzeszowa p. Tadeusz Majida.

Dyrektor Przedszkola z pracownikami i dziećmi pragnie wyrazić podziękowanie dla Wójta Gminy i jego zastępcy, Zarządu Gminy oraz dla sołtysa Raniżowa za przekazane fundusze na rzecz naszej placówki.

Maria Pruś

Odpalenie płomienia gazowego przez p. Annę Mazgaj w wyremontowanej kuchni Przedszkola w Raniżowie. Z lewej: p. Danuta Kubas, z prawej: dyr. Maria Pruś.

Uruchomienie pieca gazowego do c.o. i c.w.u. w Przedszkolu w Raniżowie.

Statystyka demograficzna: urodzenia, zgony, śluby

W III kwartale 1999 r. (lipiec, sierpień, wrzesień) było:

♣ 25 urodzeń

w tym:

- chłopcy 16,
- dziewczynki 9,

♣ 17 zgonów

w tym:

- mężczyzn 10,
- kobiet 7,

♣ 20 ślubów, w tym 11 małżonków pochodzi spoza terenu gminy.

By strumień poezji rozpalił wyziębione serca

Pod takim hasłem Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Sędziszowie Małopolskim wraz z Wojewódzkim Domem Kultury w Rzeszowie i Parafią Najświętszej Marii Panny w Sędziszowie organizują PODKARPACKI KONKURS POEZJI RELIGIJNEJ. Uczestnikami jego może być młodzież szkół średnich i dorośli.

Konkurs obejmuje trzy kategorie:

- recytacja,
- poezja śpiewana,
- monodram.

Zasady wyboru i prezentacji tekstów:

- ◆ Prezentowane mogą być teksty pisane prozą i poetyckie, polskie lub obce w tłumaczeniu, które można zaliczyć do liryki religijnej oraz wiersze, modlitwy, poezja poszukująca sensu egzystencjalnych dylematów istnienia, poezja poszukująca odpowiedzi na najbardziej istotne pytania dotyczące bytu...
- ◆ Prezentowane mogą być utwory z dowolnego okresu - klasyczne, awangardowe, współczesne, tradycyjne, własne poetyckie i muzyczne.
- ◆ Recytator lub śpiewający poezję prezentuje dwa teksty (oddzielnie lub połączone w formę tzw. wykonania łączonego).
- ◆ Czas występu nie może przekroczyć 10 minut a monodramu 30 minut.
- ◆ Recytator lub śpiewający poezję ma możliwość wykorzystania pozasłownych i pozamuzycznych środków wyrazu artystycznego, jeżeli mają one na celu wzbogacenie interpretacji utworów.
- ◆ Wykonawcy śpiewającemu poezję może towarzyszyć akompaniator lub zespół muzyczny.

Podczas finału konkursu, który odbędzie się 10 grudnia 1999 roku, jury przyzna nagrody i wyróżnienia.

Konkurs poprzedzony będzie eliminacjami powiatowymi, które odbędą się w Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej w dniu 26 listopada.

Chętnych do udziału w konkursie prosi się o zgłaszanie do GOKSiR w Ranizowie do dnia 19 listopada.

(sas)

OGŁOSZENIE

Zarząd Gminy Ranizów ogłasza
przetarg nieograniczony

**na dowóz dzieci do szkół podstawowych
i gimnazjów na terenie gminy**

w roku szkolnym 1999/2000 na trasach:

· Ranizów - Zembrza - Ranizów

· Ranizów - Krzaki Wolskie - Ranizów

· Wola Ranizowska - Stece - Wola Ranizowska

Formularz zawierający specyfikację istotnych warunków zamówienia można odebrać

w Urzędzie Gminy - pokój nr 16.

Termin składania ofert - 15.12.1999 r. do godz. 9⁰⁰

Termin przetargu - 15.12.1999 r. godz. 9³⁰

Bajka o pewnym wędrowcu

W pewnym księstwie naszego królestwa, w czasach nie tak odległych jakby się nam zdawało, żył sobie pewien człowiek, nazwijmy - Cmol-Anonim. Jego ulubionym hobby było opisywanie walorów swej miejscowości. Odbywało się to przez wiele miesięcy. I wszyscy byli z tego zadowoleni. Lecz pewnego dnia obudzwszy się rankiem stwierdził, że napisał już dużo o rodzinnych stronach. Postanowił więc opuścić granice swego księstwa. Z wielkim zdumieniem zauważył, że sąsiednie wioski należące do tego samego władcy są równie piękne, a może nawet jeszcze piękniejsze, a żyje się w nich "jak u Pana Boga za piecem". Nawet droga "kręta, pomiędzy domami, drzewami i łąkami ma swój niepowtarzalny urok". Ale im dalej oddalał się od swego ulubionego miejsca - krainy piasków i pięknych sosen, tym świat wydawał mu się coraz ciemniejszy, bez "jakiegoś blasku, taki smutny i szary trochę". Pomyślał sobie, że gdyby był malarzem, wziąłby trochę farb i go pomalował. Ale niestety, Stwórca dał mu dar władania piórem i nie chce się Mu sprzeciwić. Powędrował więc dalej. Lecz w pewnym czasie rozpoczęły się kłopoty z orientacją geograficzną. Miejscowości i kierunki pomieszały się, jakby wiatr jesienny nimi zawirował, niczym liśćmi. Pewne zwyczajowo przyjęte nazwy przysiółków zamieniły się w nazwy miejscowości i znalazły na drugim końcu zwiedzanego księstwa. Ale nasz wytrwały, trochę przerażony, Cmol-Anonim, wędrował dalej. Lecz jakież było jego zaskoczenie, że są jeszcze w tej krainie ludzie, którzy żyją i tam mieszkają?! I to w takich warunkach? W końcu poszczęściło mu się i wyszedł na właściwą drogę, tym samym trafił z powrotem do swego jedyne miejsca na Ziemi. Postanowił wrażenia przelać na papier, nie omieszkając sugerować wszystkim swoim współziomkom, aby chwalili władcę za mądrość w sprawowaniu władzy i roztropność w działaniu, oczywiście dla dobra swych poddanych, gdyż przez to ich miejscowość jest najpiękniejszą i najspokojniejszą w całym królestwie! I tak trzymać!

Mieszkaniec zakątka
niepojętego i godnego podziwu.

ZIOŁA W LECZNICTWIE

Zioła mają coraz większe zastosowanie w leczeniu. Leczenie nimi jest wskazane i często bardzo skuteczne. Leki syntetyczne wyprodukowane przez przemysł chemiczny mają niekiedy ujemne dla zdrowia skutki uboczne. Leczą jeden chory organ, a uszkadzają inne narządy. Zioła leczą powoli i najczęściej nie szkodzą. Przy stosowaniu ich jako leki przydałaby się konsultacja z lekarzem, bo są zioła, na które niektórzy ludzie są uczuleni, co objawia się wypryskami na skórze. Zioła powinny być stosowane przede wszystkim profilaktycznie - w celu uodpornienia organizmu na choroby.

Do celów leczniczych używa się ziół pod różnymi postaciami:

- napary (zalanie wrzącą wodą i pozostawienie pod przykryciem 10-20 minut do naciągnięcia),
- odwary (ogrzewanie ziół zalanych zimną wodą, a następnie gotowanie przez kilka do kilkunastu minut),
- wyciągi lub maceraty (sporządzane z surowców twardych np. korzeni mniszka, łopianu - poprzez zalanie zimną, przegotowaną wodą i pozostawienie na określonej ilości godzin),
- proszki (zmielenie ziół na miazgi proszek, który następnie rozcieńcza się małą ilością przegotowanej wody).

Profilaktyka

W stanach zapalnych górnych dróg oddechowych, czyli w tzw. przeziębieniach, naczelną rolę zajmuje profilaktyka. Odzież dobrana stosownie do warunków atmosferycznych, nie powinna krępować ruchów ani sprzyjać przegrzaniu czy nadmiernej oziębieniu. Gdy temperatura otoczenia spada poniżej +50C, koniecznie należy nosić nakrycie głowy (przez głowę jak przez komin ucieka ok. 40% ciepła).

Prawidłowo zorganizowana praca i czynny wypoczynek po pracy, regularnie spożywane ciepłe posiłki (3-5 razy na dobę), codzienne masowanie całego ciała wilgotnym zimnym ręcznikiem, w znacznym stopniu zmniejsza zapadalność na choroby przeziębieniowe.

Masaż zimnym ręcznikiem lub gazą

Po dokonaniu podstawowej toalety porannej czy wieczornej zmoczyć ręcznik (gazę) w możliwie zimnej wodzie, wykręcić i rozpocząć masaż od prawej stopy do biodra. Ponownie namoczyć ręcznik i masować od lewej stopy do biodra, po czym masować brzuch i okolice krzyżową. Ubrać dolną część ciała i przystąpić do masażu górnej części. Rozpocząć od prawego barku do dłoni, następnie od lewego barku do dłoni, następnie na pierś, kark i plecy. Po masażu każdej części ciała (ok. 4-5 sekund) ręcznik lub gazę zmoczyć i wykręcić.

Inne sposoby podnoszące odporność organizmu

W sezonie wiosenno-letnim należy spożywać codziennie kilka liści świeżo zerwanej pietruszki (bez krojenia - po prostu zgryźć); może to być też sałata, koper, liście rzodkiewki, a także marchew. W maju dobrze jest zjadać na surowo 3-4 wierzchołki świeżo zerwanej pokrzywy parzącej (umyte i zwinięte w kulkę - nie parzą), świeże, młode listki mniszka lekarskiego (mleczka), pić świeży sok z brzozy a odporność na przeziębienia znacznie wzrosnąć.

W okresie zimowym, gdy brak świeżych liści roślin, podobną wartość zawierają wszelkie nasiona (słonecznik, pestki dyni, orzechy, mak, pszenica i inne) oraz cebula, czosnek, marchew,

pietruska, por, seler, brukiew, kapusta, groch, fasola, grube kasze itp. Im większy asortyment produktów spożywczych, tym większa szansa zachowania dobrego zdrowia. Produkty nadające się do spożycia w stanie surowym winny być spożywane codziennie, choć w niewielkich ilościach, w miarę możliwości nie krojone i z niczym nie mieszane - po prostu zgryzione. Krojąc np. natkę pietruszki pozbawiamy ją cennej witaminy C, a nieodpowiednie łączenie warzyw może przyczynić się do unieczynnienia bądź strącenia do postaci nieprzyswajalnych niektórych minerałów i witamin. Nie znaczy to, że należy odmawiać sobie smacznych sałatek i surówek. Jadać trzeba pożywienie urozmaicone, a dodatkowo spożywać niewielkie ilości zielonych liści lub warzyw na surowo. Jeden średni ząbek czosnku, ćwierć średniej cebuli zgryzionej wieczorem, 3 jagody jałowca rano znaczą więcej niż tabletki wit. C, Rutinoscorbin, czy też polopiryna.

LECZENIE PRZEZIĘBIEN

Zdarza się, że mimo przestrzegania wszystkich prawideł zdrowego życia trzeba czasem zbyt długo czekać na przystanku autobusowym, pozostawać w mokrym obuwiu w niesprzyjających okolicznościach, zmoknąć na deszczu... Nie należy wówczas czekać na objawy choroby. Jeśli wiek i układ krążenia na to pozwala, gorąca kąpiel z dodatkiem soli iwonickiej, zabłockiej czy ciechockińskiej, filiżanka gorącej herbaty z rumem lub cytryną, a także herbata z kwiatu bzu czarnego, malin, kwiatu lipy, krwawnika, róży, głogu, pokrzywy, majeranku, czy po prostu z dziurawca uchroni przed konsekwencjami przebytej przygody. Jeśli stan krążenia lub wiek stanowi przeciwwskazania gorącej kąpieli lub nie ma takiej możliwości, wystarczy wymoczyć stopy w gorącej wodzie z dodatkiem w/w soli, w proporcji garść soli na około 3 litry wody. Po kąpieli lub po wymoczeniu stóp należy ubrać miękkie skarpety i położyć się do łóżka. Przed snem wskazane jest natarcie klatki piersiowej uprzednio przyrządzoną nalewką z agawy czy bursztynu.

Nalewka z agawy: Liście agawy rozdrobnić, włożyć do słoja, zalać taką samą ilością spirytusu (1:1), zamknąć szczelnie i odstawić na 14 dni w ciemne pomieszczenie, po czym przecedzić i zlać do butelki z ciemnego szkła.

Podobnie sporządza się nalewkę z bursztynu, lecz bez cedzenia.

Nalewka z bursztynu: 50 g bursztynu umyć w ciepłej wodzie, rozdrobnić, wsypać do butelki o pojemności 3/4 litra i zalać do pełna spirytusem. Po 10 dniach jest gotowa do użytku (chronić od światła). Nalewką tą nacierać plecy i piersi, a także pić po 3 krople w szklance herbaty.

Lecznicze działanie czosnku, cebuli i buraka ćwikłowego wzmocnione jest dodatkowo wzbogaceniem organizmu w sole mineralne i witaminy, niezbędne w utrzymaniu prawidłowej przemiany materii.

Sok wyciśnięty z surowych buraków: (umytych, ale nie obranych) w ilości 1 szklanki na dobę, z dodatkiem 1 płaskiej łyżeczki soli kuchennej, pić niewielkimi łykami w ciągu dnia. Każdy łyk trzymać w ustach 5 minut, po czym połknąć. Gdy jest zbyt chłodny - podgrzać w łaźni wodnej (zanurzyć naczynie z sokiem w naczyniu z gorącą wodą). Dzieciom podaje się pół szklanki soku na dobę z dodatkiem cukru i paru kropli cytryny.

Syrop z buraka: 1 duży burak utrzeć na tarce, dodać syropu cukrowego tak by powstała luźna papka, pod przykryciem goto-

wać na małym ogniu 5-10 minut, precedzić, zlać do ciemnej butelki, pić 2-3 razy dziennie po łyżce stołowej (po jedzeniu). Małe dzieci po łyżeczce od herbaty.

Syrop z cebuli: 5 średnich cebul drobno pokroić w kostkę, układać w półlitrowym garnuszku (2 łyżki cebuli przysypać 2 łyżkami cukru i znowu 2 łyżki cebuli, na to cukier itd.). Po napełnieniu przykryć, postawić na małym ogniu na 15 minut, mieszać drewnianą pałeczką co parę minut, nie dopuszczając do wrzenia. Gdy cebula zrobi się szklista, odstawić z ognia, nie cedić. Podawać co godzinę po łyżeczce od herbaty (dzieciom co 2 godziny po łyżeczce). Podgrzewać w łaźni wodnej j.w.

Kanapki z czosnkiem: 6 ząbków czosnku posiekać razem z listkami zielonej pietruszki, położyć na chleb z masłem i cieniutkimi plasterkami kiełbasy. Kanapki jeść 2 razy dziennie. Czosnek łączony z pietruszką nie pozostawia przykrego zapachu.

Dżem z kwiatu mniszka lekarskiego: Świeżo zerwane płatki kwiatów układać warstwami w słoju przesypując cukrem i ugniatać drewnianą pałką (1 cm płatków przysypać czubatą łyżką cukru). Gdy puści sok, zalać kilkoma kroplami spirytusu, zamknąć i odstawić na trzy dni. Początkowo podawać po 1 łyżeczce na dobę, potem po 4 łyżeczki. Do wyleczenia zapalenia oskrzeli potrzeba 2 litry tego dżemu.

Syrop z pąków sosny: Świeżo zerwane pod koniec kwietnia pąki sosny przebrać i oczyścić z brudu, zalać "na gęsto" wodą. Gotować na małym ogniu pod przykryciem ok. 1 godziny, odstawić na 12 godzin, ponownie doprowadzić do wrzenia, precedzić. Do otrzymanego wywaru dodać cukier w ilości 1:1, zagotować i wrzący zlewać do butelek. Szczelnie zamknąć, przechowywać w ciemnym i chłodnym miejscu. Pić 3-4 razy dziennie po łyżeczce.

Leczenie chrypki, kataru i suchego kaszlu: Do garnuszka wsypać łyżkę majeranku, zalać 1-1,5 szklanki wrzątku, przykryć odwróconym lejkiem (garnek ustawić na talerzyku). Wąski koniec lejka wziąć w usta i powoli wciągać parę z majeranku do płuc, a wydmuchiwać przez nos. Inhalacja powinna trwać 10-15 minut 2 razy dziennie. Po zakończeniu inhalacji majeranek precedzić i powoli małymi łykami popijać. Inny sposób inhalacji: majeranek wsypać do czajnika, wlać ok. 3 szklanki wrzątku, szczelnie zakryć. Na dziobek czajnika ustawionego na bardzo małym ogniu nałożyć tubę z papieru (bez nadruku) i szczelnie obwiązać, a drugi jej koniec trzymać przy ustach i nosie (jak maskę).

Można również stosować z pąków sosny, z żywicy, oleju sosnowego i eukaliptusowego, szalwii, rumianku itp.

DZIAŁANIE LECZNICZE NIEKTORYCH ZIOŁ

Kwiatostan lipy - działa napotnie, uspokajająco, przeciwgorączkowo. Leczy anginę, grypę, zapalenie oskrzeli. Podnosi odporność organizmu, zmniejsza stężenie cukru we krwi.

Koszyczek rumianku - środek przeciwzapalny, rozkurczowy, odkażający, uspokajający, przeciwalergiczny, napotny. Stosowany w bólach spowodowanych skurczem żołądka, jelit, dróg żółciowych, pęcherza moczowego. Może być używany do płukania gardła, jamy ustnej i oczu, na oparzenia, rany, wrzody, hemoroidy.

Ziele krwawnika - działa przeciwzapalnie i przeciwkrwotocznie. Stosowane do okładów, kompresów, kąpieeli na rany, wrzody, oparzenia. Leczy trądzik młodzieńczy, liszaje. Wewnętrznie może być stosowane w chorobach wątroby, nerek, woreczka żółciowego.

Liść pokrzywy - sok z wczesnowiosennych liści zawiera dużą ilość żelaza i witamin - C, A i K, polecany dla ludzi wycieńczonych, chorych na anemię, działa przeciwkrwotocznie, krwiotwórczo, "odmładza organizm", zapobiega procesom gnilnym, chroni organizm przed poceniem, wzmacnia włosy, leczy łupież, a także reumatyzm.

Liść szalwii - działa odkażająco, ściągająco. Stosowany zewnętrznie do płukania gardła i jamy ustnej, na rany, owrzodzenia, odmrożenia. Zapobiega poceniu się, reguluje pracę przewodu pokarmowego, obniża poziom cukru we krwi.

Nasienie kasztanowca - działa regenerująco, wzmacniająco. Stosowane zewnętrznie i wewnętrznie w stanach zapalnych żył, hemoroidach, w dolegliwościach reumatycznych.

Korzeń chrzanu - działa przeciwbakteryjnie, żółciopędnie, moczopędnie. Pobudza wydzielanie soków trawiennych (dodatek chrzanu do kiszenia ogórków lub barszczu zapobiega rozwojowi pleśni).

Owoc dzikiej róży - środek witaminowo-odżywczy, zawiera najwięcej witaminy C (100 razy więcej niż cytryna). Herbatka ze zmieszanych owoców zapobiega chorobom gardła, krtani i oskrzeli, uodparnia organizm na grypę, anginę i wiele innych chorób. Dzika róża - to wspaniała multiwitamina. Nazywają ją "królową owoców".

Owoc aronii - obniża ciśnienie krwi, leczy chorobę popromienną, wrzody żołądka. Zapobiega miażdżycy.

Na podst. literatury
opr. Balbina Borowska
TZDR Kolbuszowa

Zmarł Kazimierz Wiącek

30 października 1999 roku w Szpitalu w Kolbuszowej zmarł Kazimierz Wiącek. Urodził się w roku 1934 w Ranizowie. W 1952 roku był jednym z trzech założycieli Ludowego Zespołu Sportowego. Od 1954 roku przez wiele lat pełnił funkcję przewodniczącego z kilkuletnią przerwą jako zastępca przewodniczącego. Całym sercem oddany dwom pasjom: sportu i kina. Po II wojnie pracował w kinie objazdowym jako kinooperator, potem po wybudowaniu kina "Kujawiak" na stałe związany był z jego funkcjonowaniem do tego stopnia, że wizerunek kina zawsze utożsamiany był z jego osobą. W latach 70-tych aktywnie zabiegał o rozbudowę stadionu sportowego w Ranizowie w wyniku czego obecny kształt tego obiektu jest dużą jego zasługą. W 1998 roku był członkiem-założycielem młodzieżowego Klubu Sportowego "Ranizovia" i członkiem Zarządu Klubu. Jako najstarszy kolega w Klubie zawsze służył radą i pomocą młodszym działaczom. Za swoją działalność otrzymał wiele odznaczeń w tym: złotą odznakę „zasłużonego działacza LZS”, medal 50-lecia LZS za zasługi dla sportu i turystyki w środowisku wiejskim, medal „Zasłużony dla województwa rzeszowskiego”.

W latach 70-tych był radnym Powiatowej Rady Narodowej w Kolbuszowej, a w latach 1978-1982 radnym Gminnej Rady Narodowej w Ranizowie. Jego osoba długo pozostanie w naszej pamięci.

Zarząd Klubu Sportowego „Ranizovia”

ROLNICZE PRZYPOMNIENIA

Listopad to czas przygotowania stanowisk pod przyszłoroczne uprawy, a także zbioru późnych warzyw kapustnych i porów.

- ♣ kontynuować wapnowanie pól i użytków zielonych;
- ♣ zastosować nawożenie organiczne. W produkcji ogrodniczej powinno stosować się obornik dobrze rozłożony;
- ♣ zbiór kapusty do długotrwałego przechowywania należy przeprowadzić podczas bezdeszczowej pogody;
- ♣ pory wykopuje się dość późno, ale przed nadejściem ciętych przymrozków;
- ♣ w listopadzie do momentu zamarznięcia gleby możemy jeszcze sadzić drzewa i krzewy owocowe. Przy tak późnym sadzeniu należy jednak pamiętać o ich podlaniu, aby ziemia dobrze przylgnęła do korzeni. Wokół posadzonego drzewa trzeba usypać kopczyk na wysokość 20 cm co zabezpieczy szyjkę korzeniową i pień przed przemazaniem;
- ♣ w miesiącu tym w sadzie przydomowym wiele czasu poświęcamy pracom pielęgnacyjnym i porządkowym;
- ♣ przeprowadzamy cięcie winorośli i jeżyny bezkolcowej po opadnięciu z nich liści;
- ♣ owocujące pędy maliny odmiany Polana wycinamy po zebraniu ostatnich owoców;
- ♣ glebę pod koronami drzew dobrze jest przekopać celem czę-

ściowego zniszczenia larw owocnicy i nasionnicy trześniówki oraz ograniczenia źródeł zakażenia chorobami grzybowymi występującymi na starych liściach;

- ♣ w sprzyjających warunkach pogodowych kontynuować powschodowe zwalczanie chwastów w zbożach ozimych;
- ♣ na stanowiskach przeznaczonych pod rośliny okopowe stosować nawozy organiczne. Nie należy łączyć wapnowania gleby z nawożeniem obornikiem;
- ♣ kontrolować stan przechowywania ziemniaków;
- ♣ wykonać orki pod wszystkie uprawy wiosenne;
- ♣ dokładnie wyczyścić, wymyć i zakonserwować maszyny rolnicze. Części metalowe należy zabezpieczyć odpowiednimi smarami ochronnymi, w oponach obniżyć ciśnienie o 30%, ustawić maszyny na podporach, paski klinowe poluzować, wyłączyć płyny zamarzające. Wskazaniem jest przechowywać maszyny pod zadaszeniem chroniącym je przed opadami deszczu i śniegu;
- ♣ przed zimą uszczelnić dobrze kurniki, ponieważ przy zbyt niskiej temperaturze ptaki pobierają więcej karmy;
- ♣ w przypadku mrozów wilgotną karmę podawać w godzinach południowych, gdy jest cieplej, aby uniknąć jej zamrażania;
- ♣ pamiętać o doświetlaniu kurników w okresach krótkich dni.

KALENDARZ BIODYNAMICZNY

LISTOPAD

Dni owocowe: 1 XI od 8⁰⁰, 2 XI, 3 XI, 4 XI, 5 XI od 13⁰⁰, 6 XI, 11 XI od 19⁰⁰, 12 XI, 13 XI, 14 XI do 7⁰⁰, 21 XI od 9⁰⁰, 22 XI do 20⁰⁰, 28 XI od 14⁰⁰, 29 XI, 30 XI.

Dni korzeniowe: 5 XI od 4⁰⁰ do 12⁰⁰, 7 XI do 16⁰⁰, 10 XI do 20⁰⁰, 16 XI do 14⁰⁰, 20 XI od 19⁰⁰, 21 XI do 8⁰⁰, 22 XI od 21⁰⁰, 24 XI.

Dni liściowe: 9 XI, 11 XI od 10⁰⁰ do 18⁰⁰, 18 XI od 13⁰⁰, 19 XI, 20 XI do 18⁰⁰, 27 XI od 3⁰⁰ do 15⁰⁰ i od 19⁰⁰, 28 XI do 13⁰⁰.

Dni kwiatowe: 7 XI od 17, 8 XI, 10 XI od 21, 11 XI do 9⁰⁰, 16 XI od 15⁰⁰, 17 XI, 18 XI do 12⁰⁰, 25 XI od 5⁰⁰, 26 XI.

Dni niekorzystne: 14 XI od 7⁰⁰, 15 XI, 23 XI.

Okres sadzenia: od 1 XI do 11 XI i od 26 XI.

Dni korzystne do ścinania drzew: 6 XI - jesień, świerk, grab pospolity, biała jodła.

27 XI - dąb, cis, czereśnia.

Do ścinania drzew należy wybierać dni kwiatu, które są w przedziale czasu sadzenia.

GRUDZIEŃ

Dni owocowe: 9 XII, 10 XII, 11 XII do 13⁰⁰, 15 XII, 18 XII

od 16⁰⁰, 19 XII, 20 XII do 7⁰⁰, 26 XII, 27 XII do 20⁰⁰, 28 XII od 10⁰⁰ do 12⁰⁰.

Dni korzeniowe: 1 XII, 2 XII, 3 XII, 4 XII do 22⁰⁰, 11 XII od 14⁰⁰, 12 XII do 12⁰⁰, 13 XII do 21⁰⁰, 20 XII od 8⁰⁰, 21 XII do 20⁰⁰, 28 XII od 13⁰⁰, 29 XII, 30 XII, 31 XII.

Dni liściowe: 6 XII od 11⁰⁰, 7 XII, 8 XII od 15⁰⁰, 16 XII, 17 XII, 18 XII do 15⁰⁰, 24 XII od 13⁰⁰ do 19⁰⁰, 25 XII, 27 XII od 21⁰⁰, 28 XII do 9⁰⁰.

Dni kwiatowe: 5 XII, 6 XII do 10⁰⁰, 8 XII do 14⁰⁰, 14 XII, 24 XII do 12⁰⁰.

Dni niekorzystne: 12 XII od 12⁰⁰, 21 XII od 20⁰⁰, 22 XII, 23 XII do 20⁰⁰.

Okres sadzenia: od 1 XII do 9 XII i od 23 XII.

Dni korzystne do sadzenia drzew:

1 XII - klon, brzoza, lipa, dzikie drzewka owocowe, brzoskwinia, morela mirabelka, dzika róża.

4 XII - brzoza, lipa, tuja, jałowiec, robinia, tarnina.

Dni korzystne do ścinania drzew na drewno:

2 XII - klon, buk pospolity, lipa, brzoza.

15 XII - orzech włoski, kasztan, sosna, olcha, topola.

Na podstawie „Dni siewu”

M. Thun opr. K. Kościółek

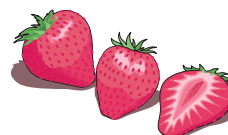
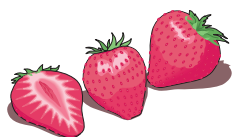
KWALIFIKOWANE SADZONKI TRUSKAWEK

odmian przemysłowych (do przetwórstwa) i deserowych o różnych grupach wczesności w stopniu ORYGINAŁ do nasadzeń wiosennych.

Zapisy w Urzędzie Gminy, pokój nr 12.

Odbiór i sadzenie: wiosna 2000 r.

Termin płatności: lipiec 2000 r.

SPORT • SPORT • SPORT

Sezon jesienny zakończony

3 października drużyna piłkarska seniorów rozegrała wyjazdowy mecz w Mielcu z tamtejszą "Smoczanką", ulegając 6:0. Tak, jak można było przypuszczać, że "Ranizovia" nie może wywieźć z tamtejszego boiska żadnego punktu, trójka sędziowska została obsadzona sędziami mieleckimi, a główny arbiter z niewiadomych przyczyn został zmieniony dwa dni przed spotkaniem. Mecz dla naszego zespołu rozpoczął się niefortunnie, bo już od 18 min. "Ranizovia" musiała grać w dziesiątkę. Czerwoną kartkę dostał Tomasz Hajnowski. Przy tym osłabieniu nasza drużyna szybko straciła do przerwy dwie bramki. Druga odsłona spotkania była podobna: w 70 min. po drugiej żółtej kartce, co daje w efekcie czerwoną, opuścić boisko Adam Tyburczy, co już całkiem załamało drużynę. Szybcy zawodnicy Smoczki byli nie do upilnowania przez osłabioną obronę "Ranizovii", która straciła jeszcze 4 bramki. Po tym meczu KS "Ranizovia" straciła pierwszą lokatę w tabeli, a także dwóch podstawowych zawodników.

Tydzień później, 10 października osłabieni piłkarze z Ranizowa podejmowali na swoim boisku drużynę "Rzędzian" Rzędzianowice, wygrywając wynikiem hokejowym 7:3. Pierwsze minuty spotkania nie zapowiadały wysokiego zwycięstwa, bo już w 3 min. nasi piłkarze stracili bramkę. Jednak szybko zmobilizowali się i już w 18 min. po "atomowym" strzale Mariusza Tyburczego z około 20 m zdołali doprowadzić do remisu. W dalszych minutach przewaga Ranizowa była już tak wysoka, że niektórzy kibice między sobą zaczęli zawierać zakłady, czy będzie wynik dwucyfrowy. Bramki dla "Ranizovii" zdobyli: Mariusz Tyburczy (18 min.), Grzegorz Soja (35 i 60 min.), Łukasz Niemczyk (44 i 68 min.), Jan Piekarcz (55 min. rzut karny), Łukasz Wiącek (85 min.). W końcowych minutach meczu nasi piłkarze tak byli zaangażowani w strzelanie bramek przeciwnikom, że zapomnieli o obronie swojej bramki, co wykorzystali goście, strzelając jeszcze 2 bramki i ustalając wynik na 7:3.

17 października ranizowscy piłkarze wyjechali na trudny mecz do "Gryfu" Mielec, gdzie nie zawiedli swoich kibiców wygrywając po dramatycznym meczu 3:2. Oglądając to spotkanie z trybun można było mieć wrażenie, że nasi piłkarze nie grają z drużyną gospodarzy, tylko z samym arbitrem mieleckim, który za wszelką cenę chciał, aby Ranizów nie wywiozł żadnego punktu. Każda groźna akcja naszego zespołu była natychmiast przerywana przez sędziego, ponadto w 30 minucie nie odgwizdał ewidentnego "spalonego", po którym "Ranizovia" straciła bramkę i schodziła na przerwę z wynikiem 1:0. Arbiter przypuszczając, że jednobramkowa przewaga nie pozwoli na odniesienie zwycięstwa przez gospodarzy, w przerwie spotkania zarządził kontrolę dokumentów zawodników z Ranizowa, szukając pretekstu do walkoweru. Regulaminowe 15 mi-

nut przeciągnęło się do 45. W drugiej połowie nasi piłkarze za wszelką cenę chcieli zdobyć bramkę. Dopiero w 75 min. Łukaszowi Niemczykowi to się udało. Następnie po błędzie ranizowskiej obrony w 85 min. "Gryf" zdobył bramkę, po której prezes KS "Ranizovia" nerwowo się załamał i opuścił stadion. Jednak w myśl piłkarskiego przysłowia "dopóki piłka w grze" piłkarze nasi się nie poddali. Na 3 min. przed końcem wyrównującą bramkę zdobył Tomasz Hajnowski, a w 90 min. przy radości kibiców z rzutu karnego zwycięstwo przypieczętował Jan Piekarcz.

24 października "Ranizovia" na swym boisku pokonała Tuszów Narodowy 3:1. Bramki dla naszego zespołu zdobyli: Łukasz Niemczyk (25 min.), Jan Piekarcz (35 min.) i Tomasz Hajnowski (80 min.). Od 37 min. nasza drużyna grała w dziesiątkę, ponieważ czerwoną kartkę otrzymał Krzysztof Tęcza. Po tym spotkaniu "Ranizovia" objęła prowadzenie w tabeli.

30 października drużyna ranizowska wyjechała na ostatnie spotkanie rundy jesiennej do Złotnik. Miało ono zdecydować, która z drużyn zostanie mistrzem jesieni. Mecz rozpoczął się od szybkiego uzyskania prowadzenia przez gospodarzy, jednak już w 25 min. Krzysztof Burek zdobył wyrównującego gola. Jednak po przerwie atut własnego boiska wykorzystali gospodarze i ostatecznie wygrali 4:1. Wysoka porażka "Ranizovii" nie odzwierciedla samej gry, przede wszystkim w pierwszej połowie, gdzie można było rozstrzygnąć to spotkanie na swoją korzyść.

Zarząd Klubu Sportowego "Ranizovia" dziękuje sponsorom, którzy także przyczynili się do uzyskania tak wysokiego miejsca w tabeli. Byli nimi: "EURO-ENERGETYKA" Spółka z o.o. z Mielca, Firma "RANLIP" Mirosława Andrysiewicza i Zbigniewa Kloca, Skup i Ubój Żywca Mieczysław Tyłutki z Ranizowa, Usługowy Zakład Instalacyjno-Ślusarski Marian Słuja z Ranizowa, Firma "Las-Pol" z Mazur-Zmysłowa, Sklep Rolno-Żywczy Kazimierz Rzesutek i Marian Samojedny.

Tabela:

1.	Złotniczanka	13	29	34-14
2.	Ranizovia	13	28	29-20
3.	Sokół	13	27	37-15
4.	Ostrowia	13	25	28-23
5.	Dromader	13	22	26-21
6.	Tuszów Nar.	13	19	21-14
7.	Jamnica	13	19	32-32
8.	Tempo	13	19	21-21
9.	Wiśnia	13	15	19-31
10.	Wamat	13	14	25-31
11.	Marmury	13	13	22-32
12.	Strażak	13	12	23-30
13.	Gryf	13	10	17-31
14.	Rzędzian	13	4	16-44

DO KINA CZY NA FILM?

KINO "KUJAWIAK" ZAPRASZA

Data	Godz.	Tytuł filmu	Prod.	Od lat
7.11.	15 ⁰⁰	DAWNO TEMU W TRAWIE	USA	b/o
7.11.	18 ⁰⁰	BILLBOARD	Polska	15
14.11.	18 ⁰⁰	OSACZENI	USA	15
21.11.	18 ⁰⁰	ZŁOTO DEZERTERÓW	Polska	15
28.11.	18 ⁰⁰	KILERÓW DWÓCH	Polska	15
5.12.	15 ⁰⁰ , 19 ⁰⁰	OGNIEM I MIECZEM	Polska	12

"Dawno temu w trawie" - animowany. Komedia baśniowa z życia owadów. Kolonia mrówek całą wiosnę i lato zbiera pokarm na zimę, jesienią zjawia się armia koników polnych i żąda swego udziału. Jeden z mieszkańców mrowiska, naukowiec o marzycielskich skłonnościach wyrusza w świat, by znaleźć sprzymierzeńców do walki z agresorami.

"Billboard" - sensacyjny. Obsada: Justyna Steczkowska, Bogusław Linda, Piotr Fronczewski, Paweł Kukiz, Andrzej Seweryn. Pracownik agencji reklamowej otrzymuje polecenie służbowe - ma odszukać Rosjankę, której zdjęcie pojawiło się na ulicznej planszy i która mogłaby zrobić karierę jako modelka. Wkrótce okazuje się, że środowiska emigrantów z Rosji terroryzowane są przez zbrodnicze gangi.

"Złoto dezerterskie" - komedia sensacyjna. Obsada: Marek Kondrat, Wiktor Zborowski, Bogusław Linda, Piotr Gąsowski. Reżyser Janusz Majewski zdecydował się po raz drugi ożywić swych bohaterów. Zgromadziwszy najpopularniejszych polskich aktorów, nakręcił film, na który wszyscy czekaliśmy. Od zakończenia I wojny światowej minęło już ponad dwadzieścia lat. Kania i jego koledzy rozpieczętowali się po Europie. Gdy jednak świat na nowo pogrążył się w wojnie powrócił czas dezerterski! Dowództwo Armii Krajowej potrzebuje środków na zakup dużego transportu broni. Wywiad informuje o wielkiej ilości złota, zgromadzonej przez Niemców w jednym z łódzkich banków, które pozwoliłoby zaspokoić potrzeby walczącego podziemia. Ale jak wykraść złoto z najlepiej strzeżonego banku w Europie? Jest jeden sposób - trzeba zatrudnić niejakiego Kanię.

"Kilerów dwóch" - komedia. Obsada: Cezary Pazura, Janusz Rewiński, Katarzyna Figura. Jest to dalszy ciąg filmu "Kiler". Były taksówkarz, Jerzy Kiler, zakłada fundację charytatywną, wspomagającą budżet państwa. Staje się popularną postacią życia publicznego, przyjaźni się z Papieżem, Owsikiem, Clintonem, gra w tenisa z prezydentem. Tymczasem Siara nasyła na niego płatnego mordercę, Szakala. Z więzienia wychodzi senator Lipski. Rozpoczyna się pościg za Jerzym Kilerem.

Przysłowia i prognozy

Jaka pogoda listopadowa taka i marcowa.

*Gdy w listopadzie liść na szczytach drzew trzyma,
to w maju na nowe liście spadnie jeszcze zima.*

*Gdy w listopadzie grzmi
rolnik dobrze śni.*

*Kwitną drzewa w listopadzie
zima aż do maja będzie.*

W listopadzie kapusty pełne kadzie.

*Gdy w listopadzie liść na drzewach trzyma,
późna bywa zima.*

*Kiedy na Cecylię (22.11.) grzmi,
rolnik o dobrym roku śni.*

"Wieści Ranizowskie" - pismo społeczno-kulturalne. Miesięcznik. Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Ranizowie, tel. 7442555. Redaguje Zespół. Teksty podpisane odzwierciedlają poglądy autorów. Przedruk dozwolony z podaniem źródła. Adres internetowy: <http://www.kolbuszowa.biz.pl/abakus/html/prasa.html>

Nakład 300 szt.